

LLUÍS MARUNY i CURTO: UNA VIDA PLENA DE SAVIESA I COMPROMÍS

Per Manel Miralles, amic i company

Si teniu l'oportunitat d'entrar a la vida d'en Lluís, hi trobareu un ventall d'experiències, de vivències, de reflexions i pensaments... que suggereixen un viatge fascinant, un vol que s'enlaira fins a traspassar límits i fronteres...

En Lluís neix a Manresa, l'any 1947, el dia de Sant Joan. Els pares havien viscut a La Bisbal anys abans i mantenien el mas de la família. Les arrels empordaneses l'empenyerien a venir-hi a viure amb la Conxa i els fills, en Jofre i en Pere, a partir del gener de l'any 1984, just quan es va formar l'EAP del Baix Empordà.

Fa la Primària, el Batxiller i el PREU a Manresa. A l'Institut va ser delegat de curs, juntament amb la Conxa i, com explicava ell mateix, aquests anys es va organitzar la 1a vaga d'estudiants del centre, els primers debats polítics i culturals i els primers concerts de rock...

Als 17 anys, el 1964, entra a la UB. Havia pensat estudiar Polítiques a Madrid i li cridava l'atenció també la Sociologia i l'Antropologia. Però finalment entra a l'Escola d'Enginyers Industrials. Ben aviat comença a conèixer les organitzacions clandestines de la lluita antifranquista i democràtica universitària. Es presenta a les eleccions del Consell de Curs. En surt elegit.

Eren temps convulsos arreu del país. En aquest clima efervescent, l'any 65 en Lluís entra a la cèl·lula del PSUC d'Enginyers. El 9 de març de 1966 té lloc l'assemblea al Convent dels Caputxins de Sarrià, (l'anomenada Caputxinada), per constituir el Sindicat Democràtic d'Estudiants. En formen part unes 500 persones entre estudiants, professors i intel·lectuals. Ell també hi és. Passen 3 dies tancats amb tot l'edifici acordonat per la policia.

Deixa Enginyeria i el curs següent, 67-68, es matricula a Filosofia i Lletres, secció Psicologia. Aquest mateix curs s'implica amb altres companys i professors en l'intent de crear una Escola de Sociologia a l'ICESB però, després de moltes gestions i entrevistes amb alguns possibles professors, etc., no s'aconsegueix. El juny del 1971 acaba la carrera i el servei militar i torna a Manresa.

1971-1983. Etapa professional a l'Hospital de Sant Joan de Déu de Manresa.

El setembre de 1971, un grup de recents llicenciats, del que formaven part en Lluís i la Conxa, van presentar un projecte d'Equip de Psicologia Infantil a l'Hospital de Sant Joan de Déu de Manresa. Es tractava de crear a l'hospital un servei integrat de Psiquiatria Infantil i de Salut Mental i d'Atenció Psicopedagògica als centres escolars, amb els serveis socials especialitzats en infància i adolescència, amb la voluntat de servei públic i d'àmbit intercomarcal (Bages, Berguedà i Solsonès).

Un projecte pensat amb aquesta estructura i d'aquest abast, en el context de l'any 1971, havia de marcar necessàriament un model professional a l'avançada, que

amb els anys, ja en democràcia, s'aniria desenvolupant en tot el territori: l'EAP als anys 80, el Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) als 90.

La direcció de l'Hospital va veure molt bé el projecte. A més, al cap de poc temps es va aconseguir el concert amb el Seguretat Social. Es feia realitat el caràcter de servei públic del projecte que ja quedava consolidat. Una iniciativa original que va contribuir al desenvolupament del sistema assistencial al país uns anys després.

Explica en Lluís que a l'hospital ja hi havia una consulta psiquiàtrica d'abans i amb el nou servei van poder engegar el treball psicopedagògic als mateixos centres. L'objectiu era, primer, un model nou d'intervenció dels psicòlegs que passaria des d'un servei extern al nucli de la funció escolar. Segon, la creació d'aules de suport a les escoles ordinàries. I tercer, la necessitat de canvis i millora de l'atenció educativa: és a dir, un model no centrat en les patologies sinó en l'assessorament. Tot això als anys 70 i pocs. Una vegada més surt l'embrió dels EAPs d'uns anys després, que esdevindria el següent camp professional d'en Lluís i la Conxa aquí, al Baix Empordà.

1975-1989. Compromès amb el COL·LEGI DE PSICÒLEGS de CATALUNYA.

(Breu cronologia de la tasca d'en Lluís al Col·legi. Notes d'escrits personals seus)

El 1971 s'havia creat la primera Secció Professional de Psicologia dins del Col·legi de Doctors i Llicenciats. En Lluís era a Manresa treballant ja a l'Hospital. Sí que ell estava interessat en la creació d'una associació professional de psicòlegs però en aquell moment estava centrat en altres prioritats. No va ser fins l'any 75, d'una forma casual, que va tenir-hi els primers contactes:

“Va ser arran de la caiguda del comitè del PSUC a Manresa, el setembre del 1975, quan em vaig haver d'amagar i vaig anar a parar a Barcelona, sense poder treballar, uns tres mesos fins la mort del dictador. A Barcelona, necessitava fer alguna cosa útil i em vaig presentar a la Secció Professional per veure què feien. Allà em va acollir la Núria Camps, que feia de secretària. De seguida ens vam caure bé i li vaig explicar la meva situació”.

Poc després, en Lluís va tenir ocasió de proposar a la nova Junta la creació d'una “Comissió de Comarques”, per mirar de posar en contacte els professionals dispersos pel territori català i reflexionar sobre la manera d'incidir en la professió. La Comissió va funcionar prou bé i va ser molt útil i agradable per a molts professionals d'arreu. Diu en Lluís:

“... recordo companys de Lleida, Terrassa, Igualada, Vic, Tarragona, Girona, Figueres, Palafrugell... Ens trobàvem els diumenges al matí i, la majoria, dinàvem plegats. Com que els locals del Col·legi de Llicenciats eren tancats, havíem de trobar-nos a parròquies, locals públics, etc., cosa que contribuïa a un clima poc institucional però efectiu en l'intercanvi d'experiències. Des de 1975, vam fer una pila de reunions i contactes que van aconseguir arribar a la majoria de comarques. Per a molts companys, aquestes trobades van suposar el compartir, debatre propostes i models d'intervenció i trencar l'aïllament”.

El març del 1977 la Secció Professional va convocar les 1es. *Jornades de Psicologia a Catalunya* al paranimf de la Universitat de Barcelona. A finals d'aquell

mateix any, es va elegir una nova Junta de la Secció, presidida ara per Genoveva Sastre i Mercè Pérez Salanova (*avui també entre nosaltres*) i de la qual en Lluís en va formar part. El seu principal objectiu era aconseguir el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

Al 1981 s'elegia la primera Junta del "Colegio Oficial de Psicólogos de España". *"La Mercè Pérez Salanova, la nostra presidenta d'aquell moment, al mateix temps era vice-degana d'aquell Col·legi estatal. Aquí també s'havia renovat la junta i jo hi seguia. El primer objectiu era el d'aprovar els estatuts col·legials i poder així, donar peu a l'aparició de Col·legis de Psicòlegs definitivament autònoms. També aquesta Junta, amb la Mercè al capdavant, va donar un fort impuls al Col·legi català."*

Així, la inscripció al nou Col·legi -legalment, *Delegació catalana del Colegio de Psicólogos de España*- va tenir un èxit immediat: en sis mesos es van inscriure 1211 col·legiats i al 1983 s'arribava als 3.000 col·legiats a Catalunya. En Lluís tenia el nº 2, n'estava orgullós!

Per la seva part, la Núria Camps (també present entre nosaltres) era la responsable de Formació. Amb ella de directora, en Lluís també va col·laborar a crear el Centre d'Estudis Col·legials (CEC), que impulsava l'elaboració de l'Estatut de la Professió de psicòleg i el Codi Deontològic, tasca que va assumir ell mateix, coordinant un grup de companys en la Comissió de Recerca professional.

Finalment l'octubre de 1985 el Govern de la Generalitat va aprovar els estatuts del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

"... Amb tots els companys que vam treballar junts al Col·legi compartíem una implicació, de feia temps, en la lluita democràtica i compartíem també experiències i criteris en les prioritats que volíem impulsar en el desenvolupament professional. Hi vaig aprendre molt i vam fer un molt bon equip de treball. Aquest grup va tenir continuïtat des dels 1977 fins el 1989".

1984-2007. Etapa professional a l'EAP del Baix Empordà.

L'any 84 en Lluís i la Conxa arriben a La Bisbal a treballar a l'EAP. El Baix Empordà era un desert en relació als serveis públics infantils, no hi havia cap especialitat pediàtrica, ni cap servei de psicologia clínica ni de psicopedagogia. Ell sempre ho destacava i se'n feia creus! L'Escola Especial no abastava la comarca sencera ni estaven escolaritzats encara tots els nens amb discapacitats. Només hi havia una sola mestra de suport en les 40 escoles públiques del sector. I només els 5 ajuntaments importants tenien assistent social.

En Lluís i la Conxa, en canvi, duien un motxilla plena de coneixements i d'experiències de Manresa i del Col·legi de Psicòlegs que aportarien moltes idees per orientar la nova feina.

Inicialment, l'equip va fer un plantejament singular: anar a treballar els 4 membres del grup tots junts a les escoles, un a cada cicle. En Lluís segur que hi va tenir la seva bona part de responsabilitat en el pla: el reptes inèdits el feien gaudir de

valent i els aprofitava a fons, com ningú. Va ser un pla original, estratègic i útil que ens va donar molt de joc.

D'aquí en van sortir 4 Programes de Treball a l'Aula Ordinària que l'equip oferiria a les escoles, un per cada un de nosaltres. En Lluís va mantenir sempre que la clau de l'EAP era no deixar d'incidir a l'aula ordinària, a més de les aules de suport i l'escola especial. Aquest va ser el punt de partida de l'equip, l'origen de tot el que havia de venir. En el cas d'en Lluís van ser 23 anys llargs de recerques, investigacions, formacions, debats, estudis, publicacions i més...

En alguns d'aquests reptes el vam poder acompanyar però en molts altres viatjava sempre amb la companyia d'un llibre a les mans, des de La Bisbal en direcció al Col·legi de Psicòlegs, als ICEs, a les Universitats catalanes i algunes de fora, al Departament, als Instituts de Recerca, a altres Centres de Recursos i de Professors, i a moltes altres entitats..., per trobar el desllorigador -sembla que el sento!!- de les seves inacabables inquietuds.

En Lluís de seguida va destacar per la capacitat d'ampliar i aprofundir totes les possibilitats d'aquest model d'assessorament. Mentre altres companys anàvem gairebé aprenent-ne, ell ben aviat es va anar especialitzant en tots i cada un dels programes, no només el seu, i els adaptava a totes les etapes educatives i a tots els escenaris escolars possibles. I n'inventava de nous.

Ell sempre trobava un argument temptador per aprofundir-hi i per engrescar algú a seguir-lo. Va mostrar sempre una capacitat de treball i d'entrega sorprenent, extraordinària, a més de tenir una visió crítica i progressista de la feina que obligava sempre a anar més enllà de les nostres situacions de confort. Va exercir un lideratge molt estimulants i intel·ligent, rigorós i directe però planer, sensible i emotiu, afable, empàtic, de riure fàcil als gags més irònics de la vida. I generós, molt generós! En Lluís era així i ens encomanava el seu sentit vitalista en el dia a dia. Amb un polsim d'utopia però també amb un alè de geni.

Els qui han conegut en Lluís saben que el que expliquem és rotundament cert. Com també és cert que enmig de tanta feïnada, també trobàvem temps per treballar a fons la "cohesió d'equip": buscar petxines a la Fosca o a Sant Pol o a Sa Riera; o pujar al poblat ibèric de Castell inundat d'una pau immensament blava; o un partit de tennis al costat de l'Escola Especial; o fer la memòria del curs a l'ombra del Castell de Vila-romà; o preparar una reunió d'aquelles intempestives als peus del menhir del Puig ses Forques; o al migdia enfilarse al Montgrí i baixar corrent per ser les 3, com uns claus, al Guillem; o anar a Tolosa de Llenguadoc a encendre uns ciris protectors al patró Sant Tomàs; o, fins i tot, anar de colònies a l'Aragó a la recerca del Mont Perdut...

LLEGAT PROFESSIONAL D'EN LLUÍS EN EL CAMP DE LA PSICOLOGIA:

1. Des del 1981 fins el 2007, en Lluís va ser coautor i/o col·laborador en la confecció **de 7 llibres**, sobre diferents temes transversals, sobre:

- el marc i el desenvolupament professional de la psicologia
- els equips educatius de les escoles i instituts en l'atenció a la diversitat.
- el pensament i les actituds dels alumnes de l'ESO.

- reflexions, propostes i conceptes renovadors a l'entorn de la didàctica i elaboració de materials curriculars del llenguatge escrit.
 - I uns materials pedagògics sobre *Els mil anys d'història de l'Empordà*, amb un Grup de Treball de Mestres del Baix Empordà, publicat pel Consell Comarcal (2 volums).
2. Des de l'any 1980 al 2007 en Lluís va publicar al voltant de **30 articles a revistes professionals** de psicologia i d'educació. (Cuadernos de Pedagogia, Infancia y Aprendizaje, Aula, Publicacions de COPC, Anuari de Psicologia de la UB, de la UAB, etc...)
 3. En l'apartat de **Recerques i Comunicacions**, al currículum d'en Lluís es registren un total de **33 documents escrits per ell, des del 1986 al 2002**, que van des de *Memòries de Grups de Recerca i Grups de treball, Informes i comunicacions presentats a Jornades i Congressos, ...fins a Memòries o Projectes d'investigació educativa, o a Ponències a seminaris i simposis, etc...*
 4. **En el capítol de Docència i Formació personal**, hi ha **unes 90 activitats** només al període **1990-2005**, relacionades al seu arxiu professional: professor de cursos per mestres, taules rodones, seminaris, congressos, jornades, professor en postgraus, etc...

[CLOENDA]

Els amics i companys, que hem compartit moments o anys de la teva vida professional, parlem i sentim molt de tu, del teu tarannà i del teu esperit lliure, de la teva generositat, del teu viatge apassionat per la vida i per l'univers que t'ha envoltat. Avui, 10 anys després del comiat, una altra vegada som aquí tots junts per acompanyar-te. I, encara que sabem que sempre fugies de tot això, ens entestem, ara més tossuts que tu, a recordar, una vegada més, **la teva saviesa i el teu incondicional compromís** per una societat més justa i solidària.

Lluís, t'estimem i et trobem molt a faltar!!